

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1513/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 2, Na Smetance 1
Sídlo	Na Smetance 1, 120 00 Praha 2
E-mail právnické osoby	skola@nasmetance.cz
IČ	47611928
Identifikátor	600035590
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Hana Vítová
Zřizovatel	Městská část Praha 2
Místo inspekční činnosti	Na Smetance 1, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	19. 5. 2016 – 24. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a hodnocení jeho souladu s právními předpisy a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Praha 2, Na Smetance 1 (dále „škola“ nebo „ZŠ“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Celková kapacita 550 žáků je využívána téměř na 80 %. K 30. 9. 2015 se ve škole vzdělávalo 377 žáků v 18 třídách, 15 žáků v přípravné třídě a 26 žáků je vzděláváno podle § 38 školského zákona (žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí). Od poslední inspekční činnosti došlo k podstatnému zvýšení počtu žáků ve škole (v roce 2010 byla škola naplněna na 50 % celkové kapacity). Vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu Všeobecně vzdělávací škola (dále „ŠVP“) zajišťuje 36 pedagogických pracovníků. Škola se profiluje rozšířenou nabídkou cizích jazyků (anglický jazyk je vyučován od první třídy, německý a francouzský jazyk od sedmé třídy) a na druhém stupni je žákům poskytována podpora v oblasti matematiky a přírodních věd, jejichž výuka je významně posílena v rámci disponibilních hodin. Na ŠVP školy vhodně navazují ŠVP školní družiny a školního klubu.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) postupně naplňuje koncepci, která vychází z požadavků zřizovatele i z potřeb a specifík školy (profilace na cizí jazyky, posílení výuky matematiky a přírodních věd). Významnou část koncepčních záměrů (vize školy tradičního charakteru, vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií, využití volnočasových a mimoškolních aktivit při práci se žáky ze sociálně slabých či cizojazyčných rodin aj.) se jí již podařilo splnit. Ředitelka ve své funkci využívá své dlouholeté řídicí zkušenosti. Přínosem pro plynulý chod školy je přenesení části kompetencí na zástupce a zástupkyni ředitelky, školní psycholožku a na další pedagogy. Nastavený model řízení je převážně funkční. Nedostatky se projevíly pouze v kontrolní činnosti vedení školy. Vlastní kontrolní systémy nedokázaly odhalit formální chyby ve vedení povinné dokumentace (školní řád, ŠVP školy), které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Zpětnou vazbu o kvalitě výuky získává vedení školy hospitační činností, která je vhodným způsobem analyzována, na jejím základě činí ředitelka opatření pro zkvalitňování vzdělávacího procesu. Tomu napomáhají také vzájemné hospitace mezi učiteli zaměřené na sdílení zkušeností v oblasti metod a forem výuky.

Ředitelka projednává s pedagogickou radou zásadní dokumenty a záležitosti týkající se vzdělávání a chodu školy. Vedení školy zajišťuje odpovídajícím způsobem činnost vnitřního a vnějšího informačního systému.

Vzdělávání zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor. Je tvořen 36 pedagogy (25 učitelů, 7 vychovatelek školní družiny a 4 asistentky pedagoga), z nichž 88 % splňuje zákonem dané požadavky na vzdělávání. Tři pedagogové bez odborné kvalifikace si studiem doplňují kvalifikační předpoklady. Dvě vychovatelky školní družiny nespĺňují předpoklad odborné kvalifikace. Ředitelka však doložila, že prokazatelným způsobem hledala kvalifikované pedagogy na zajištění chodu školní družiny. Absence odborné kvalifikace se neprojevila negativně v kvalitě výuky.

Kvalitu výuky podporuje účelně realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které se zaměřuje především na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), čtenářskou, matematickou a finanční gramotnost, předmětové didaktiky aj. Začínajícím učitelům je poskytována vhodná podpora ze strany

vedení školy i zkušenějších kolegů. Získané znalosti vyučující efektivně uplatňují ve své pedagogické práci. Ze sledované výuky na druhém stupni však vyplynula potřeba dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti metod výuky.

Vedení školy průběžně zlepšuje stav materiálně technického zázemí a zajišťuje optimální materiální podmínky pro vzdělávání v souladu s profilací školy. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových tříd i odborných učeben (učebna fyziky, chemie, výtvarné výchovy, digitální jazyková učebna, cvičná kuchyňka, herna se zrcadlovou stěnou, dvě učebny výpočetní techniky apod.). Nově škola pořídila deset interaktivních tabulí s připojením k internetové síti. Přínosem pro plnění výstupů ŠVP v oblasti environmentální výchovy je také školní zahrada se skleníkem. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá dvě tělocvičny i moderní zázemí venkovního sportovního areálu s umělým povrchem.

Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňuje promyšlené hospodaření s finančními prostředky. Vícezdrojové financování vytváří příznivé podmínky pro naplňování ŠVP a zajišťuje dobré předpoklady pro další rozvoj.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Kvalita výuky na prvním stupni dosahovala dobré úrovně. Hodiny byly pečlivě připravené, měly logickou strukturu a přiměřené tempo. Vyučujícím se dařilo plnit stanovené vzdělávací cíle. Nejčastěji byla využívána frontální práce celé třídy, účelně doplněná skupinovou výukou a individuální prací žáků. Učitelky v průběhu hodin vhodně uplatňovaly řízený rozhovor, vytvářely dostatek prostoru pro iniciativu a aktivitu žáků. Volily pestré vyučovací metody, zařazovaly soutěživé a herní prvky, které přispívaly k zaujetí žáků a dobré pracovní atmosféře. Ve většině hodin se dařilo žáky aktivizovat, byl zřejmý jejich zájem o výuku. V závěru některých hodin chybělo shrnutí probíraného učiva a zhodnocení práce žáků. Méně často bylo využito vzájemné hodnocení a sebehodnocení, které by umožnilo žákům uvědomit si rozsah získaných poznatků. Přes tyto zaznamenané nedostatky došlo ke zjevnému pozitivnímu posunu v kvalitě vzdělávacího procesu od minulé inspekční činnosti. Pozitivně lze hodnotit činnost asistentek pedagoga, které velmi účinně pomáhají při výuce integrovaných žáků.

Vzdělávání na druhém stupni charakterizovala efektivní organizace výuky, která přispěla k jejímu plynulému průběhu. Ve všech hodinách byla příjemná pracovní atmosféra a probíhala bezproblémová komunikace mezi žáky a učiteli, což svědčí o pozitivních vztazích. Náročnost učiva byla volena přiměřeně věku žáků a jejich vzdělávacím možnostem. Správné řazení úkolů systematicky podporovalo logické myšlení. Převažovala frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru kombinovaná se samostatnou prací. Žáci byli ukázněni a projevovali dobré pracovní návyky. Učitelé žákům poskytovali průběžnou zpětnou vazbu, pozitivním motivačním hodnocením podporovali jejich aktivitu. V závěru některých hodin chybělo zhodnocení práce žáků a nebylo využito vzájemné hodnocení ani sebehodnocení. V části výuky převažovala aktivita vyučujících nad zapojením žáků, chybělo zařazení aktivizačních metod, větší kooperace mezi žáky a častější střídání forem a metod výuky. Projevila se také menší názornost výuky přesto, že většina učeben byla vybavena interaktivními tabulemi či dataprojektory. Ve sledované výuce byl vhodně a citlivě volen individuální přístup k žákům se SVP (kratší texty, doplňovací cvičení, více času k řešení úkolu a zohlednění při hodnocení apod.).

Příkladná je realizace projektového vyučování ve škole. Propracovaný systém školních projektů (zaměřených na evropské státy, ochranu životního prostředí, upevnění vztahu k vlasti, na finanční gramotnost apod.) přispívá ke komplexnosti vzdělávání, umožňuje účinné zařazení průřezových témat a podporuje efektivní rozvoj všech klíčových kompetencí.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Dobře zavedený systém hodnocení poskytuje vedení školy dostatečnou zpětnou vazbu o úrovni výsledků vzdělávání. Individuální i skupinové výsledky žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a předmětových komisí. Žáci školy dosahují dobrých celkových výsledků. Za poslední dva školní roky prospělo s vyznamenáním 70 % žáků. Jejich počet vykazuje mírně stoupající tendenci.

Žákům s prospěchovými problémy škola nabízí různé formy pomoci: individuální podporu ve výuce, využívání speciálních pomůcek, možnost opakování písemných prací, přezkoušení, doučování v některých předmětech, reedukační kroužky, konzultace. Důraz při řešení potíží je kladen na spolupráci se zákonnými zástupci (setkání a pohovory s rodiči), v případě potřeby je svolávána výchovná komise, využívána je spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD). V mimořádných situacích je žákům poskytována včasná krizová intervence. Účinnost přijímaných opatření se projevila ve zlepšení sociální situace některých znevýhodněných žáků, vedla ke zlepšení jejich školní docházky i přístupu k plnění školních povinností.

Závěry interního a externího hodnocení vypovídají o dobrých výsledcích žáků. Vedle obvyklých interních nástrojů jsou využívány vstupní srovnávací prověrky a testy, testování v anglickém jazyce či test všeobecných znalostí v 6. ročníku.

Objektivní zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání a o využívání studijního potenciálu žáků získává vedení školy prostřednictvím externího hodnocení (český jazyk, matematika, angličtina, test obecných studijních předpokladů) či výběrového zjišťování ČŠI výsledků žáků 9. ročníku v přírodovědných a společenskovedních předmětech. Na základě výsledků a zjištění jsou přijímána opatření, konkrétním projevem jejich účinnosti je např. zlepšení čtenářské gramotnosti žáků.

K porovnání s jinými školami využívá škola také výsledky nadaných žáků v předmětových olympiádách či vědomostních soutěžích (Klokán, Pythagoriáda). Žáci jsou úspěšní i ve výtvarných, pěveckých a sportovních soutěžích, dosahují umístění na obvodní a krajské úrovni. K autoevaluaci škola využila dotazníkové šetření Mapa školy.

K udělování výchovných opatření vyučující přistupují uvážlivě, udělená kázeňská opatření ve sledovaném období jsou v rovnováze s pochvalami.

Úspěšná je adaptace žáků prvních tříd, podpořená aktivitami pro děti z mateřských škol i jejich zákonné zástupce (dny otevřených dveří pro předškoláky a jejich rodiče s možností nahlédnutí do výuky, adaptační kurzy pro budoucí žáky prvního ročníku v budově ZŠ apod.). Škola organizuje vzájemné návštěvy mateřských škol a žáků ZŠ. K adaptaci žáků v první třídě napomáhá i motivační hodnocení, které v klasifikaci převládá. Žáci s odkladem povinné školní docházky mají možnost navštěvovat přípravnou třídu.

Pedagogové věnují pozornost přechodu žáků z prvního na druhý stupeň vzdělávání. Z analýzy klasifikace žáků 6. ročníku vyplývá, že nedochází k významnému zhoršení prospěchu.

Celý tým poradenského centra vytváří účinný podpůrný systém pro prevenci školní neúspěšnosti. Efektivní podpora žáků začíná screeningovými šetřeními prováděnými vyučujícími a speciální pedagožkou, která odhalí speciální vzdělávací potřeby některých žáků. V případě přetrvávajících obtíží nastupují další intervenční postupy (plány podpory, vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, individuální vzdělávací plány apod.). Tato opatření zásadně snižují školní neúspěšnost. Integrovaní žáci s rozličným typem znevýhodnění či postižení tvoří 25 % celkového počtu žáků. Dalších 17 % žáků má odlišný mateřský jazyk (dále „OMJ“). Pro ně škola organizuje výuku českého jazyka pro cizince a poskytuje jim podporu ve výuce (individuální přístup, zohlednění při hodnocení, individuální vzdělávací plány apod.). V této oblasti spolupracuje s organizací META. Úspěšnou realizaci výuky českého jazyka pro cizince dokládá rychlejší osvojení základů českého jazyka a individuální pokrok žáků s OMJ ve vyučování. Škola vhodně využívá k nastavení optimálního řešení výchovných či vzdělávacích problémů těchto žáků plány individuální podpory, individuální vzdělávací plány a jednání s rodiči. Daří se jí ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků přijímat opatření, která většinou vedou k odstranění problému.

Prevence sociálně patologických jevů vychází ze znalosti prostředí a problematiky školy. Je realizována jako nedílná součást výuky a prostřednictvím široké nabídky volnočasových aktivit (kroužky, výlety v odpoledních hodinách a o víkendech apod.). Vhodně ji doplňují vybranými přednáškami a besedami. Škola využívá možnost spolupráce s preventivními a krizovými centry, pedagogicko-psychologickými poradnami, městskou policií a integrovaným záchranným systémem.

Škola se systematicky věnuje zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků, činí opatření pro předcházení úrazů. Žáci většinou dodržují nastavená pravidla školy. Učitelé odpovídajícím způsobem zajišťují o přestávkách pedagogický dohled. Míra úrazovosti je dlouhodobě nízká, k většině úrazů dochází při výuce tělesné výchovy a jiných sportovních aktivitách. Efektivně relaxovat mohou žáci o velkých přestávkách v tělocvičně a za pěkného počasí na školním hřišti. K lepšímu zajištění bezpečnosti žáků byl ve škole instalován kamerový systém.

Ke kvalitě vzdělávání žáků přispívají i dlouhodobé partnerské vztahy školy. Stěžejními partnery jsou zákonní zástupci. Přínosná je pravidelná spolupráce s občanským sdružením Společnost rodičů a přátel školy Na Smetance, které organizačně i finančně podporuje akce ZŠ, především projekty na využití volného času žáků. Do činnosti školy je zapojena také školní samospráva, jejímž prostřednictvím žáci organizují různé aktivity (např. sběr papíru, charitativní akce, bazar). Důležitým partnerem je rovněž zřizovatel, který se podílí na životě školy a akcích, které velkou měrou přispívají k profilaci školy a k výchově k demokratickým hodnotám (dotace na poznávací zájezdy do zahraničí, projekt Zdravé zuby, plavání žáků druhých tříd, zkvalitnění péče o žáky se SVP apod.). Pro rozvoj jazykových i občanských kompetencí žáků je přínosná spolupráce s mladými zahraničními lektory v rámci mezinárodního projektu Edison.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *efektivní systém zařazování projektového vyučování*
- *podpora žáků se SVP*

Slabé stránky

- *kontrolní systém*
- *malá pestrost forem a metod výuky na druhém stupni*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *formální nedostatky v ŠVP (hodinové dotace některých předmětů uváděné v učebních osnovách jsou v rozporu s hodinovými dotacemi uváděnými v učebním plánu)*
- *formální nedostatky ve školní řádu (chybějící hodnocení předmětu nehodnocen a uvolněn)*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *zlepšit kontrolní systém*
- *zařadit ve větší míře do DVPP vzdělávání zaměřené na metody a formy práce*
- *ve výuce na druhém stupni častěji zařazovat aktivizační metody*
- *ve výuce účelně zařazovat sebehodnocení a vzájemné hodnocení*
- *využívat více didaktickou techniku (interaktivní tabule, dataprojektory a počítače) pro větší názornost probíraného učiva*

Hodnocení vývoje

- *došlo ke zlepšení v oblasti práce s žáky se SVP*
- *došlo ke zlepšení v oblasti zapojení žáků do projektů*
- *došlo ke zlepšení kvality výuky na prvním stupni, ale je třeba zařazovat častěji různé metody a formy ve výuce druhého stupně*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 2, Na Smetance 1, vydaná dne 15. 10. 2009
2. Rozhodnutí Magistrátu HMP, čj. S – MHMP 602751/2015, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. 4. 2015, s účinností od 1. 9. 2015
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy, Praha 2, Na Smetance 1, ze dne 27. 6. 2012 s účinností od 1. 8. 2012 na dobu 6 let
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy, Praha 2, Na Smetance 1 s názvem Všeobecně vzdělávací škola, s platností od 1. 9. 2015 včetně aktualizací a dodatků
5. Školní vzdělávací program školní družiny, Základní školy, Praha 2, Na Smetance 1, platný od 1. 9. 2005 včetně aktualizací
6. Školní řád s účinností od 1. 9. 2015

7. Výroční zprávy o činnosti základní školy za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
8. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekce
9. Školní matrika k termínu inspekce
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2014/2015, 2015/2016 k termínu inspekce
12. Třídní knihy ve školním roce 2014/2015 a výběr třídních knih ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
13. Individuální vzdělávací plány k termínu inspekce (výběr)
14. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu za rok 2015
15. Výkazy zisku a ztráty za rok 2015
16. Výstupy z účetnictví školy za rok 2015
17. Kniha úrazů od 1. 9. 2014 k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jaroslava Rybová, školní inspektorka	Rybová v. r.
Mgr. Martina Landová, školní inspektorka	M. Landová v. r.
Mgr. Karel Pešina, školní inspektor	Pešina v. r.
Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice	Š. Snížková v. r.
Mgr. Noelle Kleinová, přizvaná osoba – odborník na základní vzdělávání	Kleinová v. r.

V Praze 10. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Hana Vítová, ředitelka školy	Vítová v. r.
--------------------------------------	--------------

V Praze 22. 6. 2016